

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAV

Plačano do:

Licealna knjižnica

Uredništvo:

Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.
Pavšalni franko.

Telefon 44.

e vračajo.
Iloži znamke
ivor.

Ljubljana.

Poljaki v Ljubljani.

Ljubljana, 8. avgusta. (Izv.) Gospodarsko konferenca v Genovi, Haagu itd. so imele vendar svojo dobro stran, in sicer, ker so pri tem državniki male antante stopili v tesnejše stike s Poljsko. Gospodarskemu zblizevanju je sledilo kulturno. Med jugoslovanskimi in poljskimi kulturnimi delavci obstoje že dalje časa zveze. Včeraj pa smo imeli v Ljubljani priložnost pozdraviti skupino poljskih učencakov, ki so posetili našo prestolnico pod vodstvom gimnazijskega ravnatelja Zige Michalowskega iz Varšave. Inicijativo za izlet v Jugoslavijo je dala gospa Michalowska, ravnateljica ženske gimnazije v Varšavi, ki je vso stvar organizirala. Med izletniki 55 po številu je bilo 22 profesorjev in 33 profesorice. Med posetniki sre-

žujemo ljudski javnosti dobro znana imena, kakor so pisatelj Dobrowski, vseučiliški profesor Antoniewicz, ministrski uradnik Szumucki in Warchoł, ravnatelj etnografskega muzeja Frankowski, župan v Lodzu Reminszawski, poznaniški vseučiliški profesorji Tatariewicz, Bystron in Znamierowski poleg več vseučiliških docentov. Odlično poljsko družbo so na kolodvoru pozdravili zastopniki naših oblasti in kulturnih institucij. Popoldne so si gostje ogledovali Ljubljano, zvečer pa jim je pokrajinski namestnik priredil večerjo in restavracijo na glavnem kolodvoru, na kateri so bile govorene iskrene napitnice. Nato so se odlični gostje odpeljali na Gorenjsko, da si ogledajo predvsem Vintgar in Bled.

Zakonski predlog o rešitvi uradn. vprašanja pred kraljem.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Povo-dom svojega bivanja na Bledu je ministar Trifković predložil kralju v podpis zakonski načrt o uradnikih. Ta zakon-

ski predlog je bil podpisan in pride meseca septembra kot ena prvih točk na dnevni red parlamenta.

Uradniško gibanje v Srbiji in Crni gori

URADNIKI ZAHTEVAJO DOKLADO V NARAVI. — IZPLAČILA V NARAVI NAJ OSKRBUJE VOJAŠKA INTENDANCA.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Pokrajinska uradniška organizacija v Srbiji in Crni gori je sklicala za 30. t. m. skupščino, na kateri bo razpravljala o vprašanju vojne odškodnine uradnikom, kakor tudi o splošnih uradniških vprašanjih. Stavljeno je že več predlogov, ki zahtevajo, naj se uradnikom

izplačuje doklade v naravi. Ta izplačila v naravi naj bi oskrbevala vojaška intendantska. Kakor se doznava tudi iz drugih krajev so uradniki ukrenili vse potrebno, da preprečijo spekulacije, katerim so izročeni s strani prodajalcev živil.

Položaj kralj. Gjordja v novi fazi.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Glede položaja princa Gjordja se govori v političnih krogih, da je sedaj stopilo v novo fazo. Vlada je pripravljena zvišati njegovo apanažo, ki je znašala sedaj dvanajststo frankov, meni pa, da v tem oziru princu Gjordju ne more do skrajnosti ustreči, in sicer z ozirom na to, ker zahteva naj se mu izplača na leto en milijon frankov, to pa ne iz državne blagajne, temveč iz kraljeve civilne

liste. (V kolikor smo informirani in kot smo že včeraj javili, zahteva kraljevič Gjordje samo 140.000 fr. frankov letne apanaže.)

PAŠIČ SE NE ODPOTUJE.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik Pašič je odgodil svoje potovanje v Marijanske Lazne za toliko časa, da se reši vprašanje princa Jurija in zasedbe resorta ministrstva notranjih poslov.

Konferenca rhovnega sveta.

OSTER NASTOP POINCAREJA. — LLOYD GEORGE PROTI NEMČIJI.

London, 7. (Izv.) »Havase« javlja iz londonske konference: Lloyd George je zaključil svoj govor rekoč, Nemčija je promagala, pretresena, gotova. Res je, da se Nemčija vedno in vedno pritožuje, toda njenim britozbam se ne sme verjeti, ne da bi se natanko preiskalo njih upravičenost. Mora se najti metoda, s katero bi se dalo doseči plačilo. — Italijanski minister zunanjih zadev Schanzer je omenil bremenita Italije ter je izrazil mnenje, da sprejemo vsi zavezniški sorazmerno nase posledice, izvirajoče iz vsakega skupnega popusta. — Belgijski ministrski predsednik Theunis je opisoval finančni položaj Belgije, pomanjkanje dobre volje pri Nemčiji in naglašal neodločnost zaveznikov.

varjal svoj program in je šel celo tako daleč, da je izjavil, da si bo Francija v slučaju potrebe zopet prilastila svobodo dejstva napram Nemčiji. Vsi navzoči so bili skrajno začuden radi ofenzive Poincareja ter je Lloyd George precej ostro repliciral. Ker je Poincare čutil, da je zaše predaleč, je bil v popoldanski seji zmernjši, da, skoro pomirljivi. Tudi drugi člani konference so se trudili, razčistiti dušno ozračje, ki ga je povzročil dopoldanski intermezzo.

POSET AMERIŠKEGA POSLANIKA V ZUNANJEM MINISTRSTVU.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Včeraj popoldne je posetil ameriški poslanik pomočnika ministra zunanjih poslov Ljubo Nešića in se razgovarjal z njim o našem sporazumu z Italijo, kakor tudi o vprašanju vpadanja bolgarskih tolp. Zatrjuje se, da je imel ta sestanek popolnoma prijateljski značaj.

Slavnostni spreved Sokolstva

POZIV NA OBČINSTVO IN UDELEŽNIKE ZLETA.

V torek, dne 15. avgusta se vrši slavnostni izprevod vseh Sokolov in gostov Sokolstva po Ljubljani. Ob tej priložnosti nastopi ogromna množica v izprevodu, obenem moramo računati z ogromno množico, ki bo izprevod gledala. Da se v teh okoliščinah ta velika manifestacija vsega Sokolstva izvrši točno in primerno velikemu svojemu namenu, je treba, da naše občinstvo podpira Sokolov nastop na ta način, da ga pri vršitvi svojega namena ne ovira, temveč s svojim discipliniranim nastopom olajša. Obzirnosti in discipline prosimo tudi od strani občinstva.

Sokolstvo se zbere po izdanih navodilih (Sletski vestnik št. 10) zjutraj ob pol osmih pred glavnim kolodvorom, na Resljevi cesti in na Bleiweisovi cesti.

Občinstvo prosimo naj ne sili med uvrščujoče se sokolske zbere in naj ugodi vsaki želji sokolskih rediteljev

(z rdečim trakom na levem rokavu in številko).

Točno ob pol devetih se izprevod premakne v pohod.

Takrat naj bodo ceste in ulice, po katerih se bo vršil izprevod po celi širini do hodnikov proste, mesto za občinstvo je na hodnikih, v prav ozirom ulicah pa naj bodo tudi hodniki prosti. (Sokolstvo koraka v široki tvorbi: šesterostopih).

Pot, ki jo prehodi izprevod je dolga 5 kilometrov, občinstvo naj se ob tej poti porazdeli ter naj osobito na križiščih cest in ulic ne navali. Samo v primeru, če se občinstvo porazdeli, bo mogoče, da bo vsakdo videl ves izprevod.

Izprevod gre po naslednjih ulicah in cestah:

1. po Dunajski cesti do glavne pošte,
2. po Aleksandrovi cesti do Narodnega doma,
3. po Bleiweisovi cesti,
4. po Rinski cesti do Valvazorjevega trga,
5. po Emonski cesti,
6. po Cojzovi cesti,
7. čez sv. Jakoba most (naj bo

PROTEST PROTI »RAZŠIRJENI SRBIJI«.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Kakor doznava »Vreme«, je vložil pokrajinski namestnik za Hrvatsko dr. Demetrović pri ministru ver protest zoper izraze »Srbija« in »Razširjena Srbija«, ki se nanašata na vso kraljevino.

SOCIALNO SKRBSTVO ZA ŽELEZNIŠKO OSOBE.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Prometno ministrstvo je izdalo naredbo o ustanovitvi socialnih in humanitarnih sekcij v področju prometnega ministrstva in pri ravnateljstvih državnih železnic v Beogradu, Zagrebu, Subotici in Sarajevu. Naloga teh sekcij je skrbeti za ureditev službenega razmerja z ozirom na pravice in dolžnosti uslužbenega osebja, brigati se za stanovanjska vprašanja, aprovizacijo, olajšanje pri urejevanju pristojbin, za kulturne in humanitarne ustanove, za bolniško zavarovanje osebja, kakor tudi za zavarovanje v slučaju onemoglosti in smrti. Nadzorovati bodo morali tudi zdravstvene prilike. Te sekcije morajo do 1. septembra dati na razpolago potrebno osebje. Prometno ministrstvo bo imenovalo upravnika in načelnike sekcij.

VOJILNI NAČRT KONČAN.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Dames je državni odsek končal svoj vojilni načrt, ki se objavi, kakor je pričakovati tekom tega tedna v »Službenih Novinah«.

VAJE NAŠE POMORSKE MORNARICE.

Tivat, 8. avgusta. (Izv.) Včeraj ob 11. je iz Boke Kotorske odpila prva eskadra naše vojne mornarice k pomorskim vajam v Dalmaciji.

NOV PRAVILNIK O STANOVANJSKEM VPRAŠANJU.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) V ministru za socialno politiko se pripravlja nov pravilnik o stanovanjskem vprašanju, ki stopi v veljavo dne 1. januarja 1923 in bo veljal do 1. januarja 1925. Tudi po tem pravilniku nimajo hišni gospodarji pravice svobodno razpolagati s stanovanji.

NAČRT INŽINERJEV ZA ZGRADBO JADRANSKE ŽELEZNICE.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Uduženje inženjerjev je predložilo vladi načrt za zgradbo železnice do Jadranskega morja. Uduženje se ne strinja s tem, da bi dobil železniško zvezo z morjem samo Beograd, temveč tudi drugi kraj.

Beograd, 8. avgusta. Beograjska borza danes ni poslovala.

Zagreb, 8. avgusta. (Izv.) Devize: Dunaj 0.165—0.18, Berlin 11.50—12, Budimpešta 4.35—5.50, Bukarešta 69.50—0, Italija 389—393 (izplačilo), 390—0 (ček), London 375.50—385, (izplačilo), 380—382.50 (ček), Newyork 85—85.50 (izplačilo), 84—85 (ček) Pariz 685—690, Praga 209—210, Svica 1590—1650, Varšava 1.50—1.75. Valute: ameriški dolar 84—84.50, avstrijske krone 0.18—0.185, češkoslovaške krone 207—209, nemške marke 13.25—14, romunski lei 55—61, italijanske lire 386—0.

Trst, 8. avgusta. Devize: Newyork 21.80, Pariz 178.25, Curih 415, London 97.50, Praga 55.50, Berlin 3, Beograd 25.50.

Berlin, 8. avgusta. Dunaj 1.4550, Budimpešta 48.43, Milan 3445.65, Praga 1875.05, London 3430, Newyork 762.04, Curih 14431.25, Pariz 6162.28.

Praga, 8. Dunaj 0.05125, Berlin 5.35, Rim 186.25, avstrijske krone 0.10, italijanske lire 185.25, Budimpešta 2.65, Pariz 332.25, London 181.50, Newyork 4070, Curih 778.50.

prost občinstva), in Trubarjeve ulice do sv. Jakoba trga,

8. po Starem trgu,

9. po Mestnem trgu,

10. mimo magistrata po ulici Pred Škofijo,

11. po Poljanski cesti čez sv. Petra most (most naj bo prost občinstva),

12. po Škofji ulici do trga »Tabor«,

13. mimo trga »Tabor« po Vidovdanski cesti,

14. po Sv. Petra cesti na Marijin trg,

15. po Prešernovi ulici do pošte,

16. po Selenburgovi ulici do kavarne »Zvezda«,

17. pri Zvezdi zavije na levo ter koraka mimo Dravske divizije do konca drevoreda, kjer zavije na desno proti dvorcu in koraka na Kongresni trg, na katerem je stik Sokolstva.

Občinstvo opozarjamo, da je izključeno, da bi mogel vsakdo videti stik Sokolstva, prostora je mnogo premalo. Naj to občinstvo izprevidi in naj se potem ravna. Vsako gne-

Tako se ne dela!

Beograjski listi so v nedeljski izdaji pridobili izjavo, ki jo je lanstrala v javnost vlada potom presbroja. Izjava glasi dobesedno:

»Vsed poročil nekaterih tukajšnjih (beograjskih) in ljubljanskih listov glede izmenjave avstro-ogrskega denarja v Italiji in afere Jadranske banke smo pooblašteni izjaviti, da vlada obžaluje, da se je v to polemiko vpletlo našo delegacijo, ki je imela nalogo, tozadevno pogajati se z italijansko vlado. Naši delegati so imeli pred očmi samo interese naših državljanov brez ozira na posamezne interesirane stranke, ki so imele v rokah njihove vloge in so postopali v smislu danih jim navodil, kakor je najbolj odgovarjalo našim interesom. V kolikor niso poleg doseženih rezultatov mogli rešiti vseh vprašanih, ni krivo pomanjkanje volje, temveč razmere in sama narava predmetnih razprav.«

Tako vladna izjava.

Naši javnosti bo še v spominu, da je beograjska »Pravda« in za njo ljubljanska »Jutro« objavilo notico, v kateri sumničji našo delegacijo, ki se je pogajala z Italijo glede ureditve medsebojnih gospodarskih odnošajev, predvsem pa dr. Rybara, da je postopal pristransko in da je zagrešil slabo finančno stanje primorskih slovenskih zadrug s tem, da se je pač brigal za Jadransko banko, ne pa za primorske slovenske zadruge. To mladinsko-demokratsko časopisje je bilo tako predržno-nesramno, da je spravljalo našo delegacijo celo v zvezo z zadnjo afero tržaške Jadranske banke in slo je v svoji podlosti tako daleč, da je namigavalo, da je naš list kupil g. Kamenarovič z denarjem, katerega naj bi bil prigoljufal od italijanskega državnega zaklada, dasi je dobro vedelo, da g. Kamenarovič ni v prav nobeni zvezi z našim listom. Na podlagi teh podlih insinujacij je zahtevalo, da naj vlada, ki je ravno one dni poklicala dr. Rybara v reško komisijo, tega odličnega našega diplomata in politika odstavi z njegovega mesta.

Mi smo že takoj takrat povedali svoje mišljenje o stvari. Danes naj napravimo na podlagi vladne izjave same zaključek k takratnim svojim izjavam.

Aktiven minister, član vlade in prvoboritelj za sedanjí centralistični režim se hoče oprati težkih obtožb, ki jih je javno vrgel nanj generalni ravnatelj velikega denarnega zavoda. Po morali, da umazan med umazanini ne zgleda umazan, je skušal svojega nasprotnika oblatiti v mnenju, da se bo pri tem pozabilo na njegove lastne umazanije. Pri svojem »poslu« gre preko vseh naših državnih narodno-gospodarskih interesov in v interesu svoje osebe je pljuval po služecem mu časopisju na naše zavode v inozemstvu, v Italiji.

Mož pa je šel še dalje. Menil je, da se mu nudi ugodna prilika, da opljuje še drugega svojega — političnega — nasprotnika. V to svrhu gre zopet on, aktiven minister, član vlade — preko vseh državnih interesov, in oblatil v interesu svoje osebe delegacijo, katero je delegirala vlada, v kateri sedi sam. Obtoži jo brez vsakega vzroka in brez vsakega dokaza pristranosti, korupcije, podkupljenosti.

Prenapeta struna poč! Tako se je zgodilo tudi sedaj. Naša vlada in naši vladni možje sicer niso preveč rahločutni z ozirom na dopustno in nedopustno v politiki, toda tako eminentno izigravanje državnih interesov v korist osebnih ambicij, to je bilo tudi njim preveč. Podali so jasno in točno izjavo:

Obžalujemo, da se je tovariš minister spozabil tako daleč!

Moralna klotuta je težka! In kljub svoji trdi koži jo je mož občutil.

Istočasno z zgoraj citirano vladno objavo je dr. Žerjav — aktiven minister in član vlade — objavil v Cicvaričevem »Starem Beograjskem Dnevniku« notico, v kateri izjavlja, da ni z gonjo proti Jadranski banki v nobeni posredni niti neposredni zvezi.

Beograjska javnost mu veruje toliko, kot so mu verjeli njegovi tovariši v demokratskem klubu, ko so sklenili počakati z zaupnico na izrek — sodišča.

Mi pa pravimo: Tako se ne dela!

Pred državilansko vojno v Italiji.

ITALIJANSKA VLADA BREZ MOČI. — GROZODEJSTVA FAŠISTOV.

Milan, 8. avgusta. (Izv.) Nasilja fašistov presega že vsako mejo. Ni dovolj, da ogrožajo živlensko varnost delavstva, da rušijo delavske domove in da se ne zmenijo niti za državne za-

kone, temveč delajo na to, da prevzamejo v svoje roke vladno oblast. Vlada je brez moči. Za to se nered po vsji državi razširja. Pričakovati je državljanske vojne.

STRAŠEN VIHAR V INDIJI

Hongkong, 8. avg. Reuterjev urad javlja: Tajfun je popolnoma opustošil mesto Swatu. Nad 10.000 ljudi je zgubilo življenje.

IZJEMNO STANJE NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 8. avg. (Izv.) »Agence Havas« javlja, da je zbornica odobila proglaš izjemnega stanja za dobo 14 dni. Stavkovno gibanje ni popolno. Red je zasiguran.

tenje, vsako pritiskanje in siljenje v ospredje je samo znak nediscipliniranosti, temveč je naravnost opasno. Zgodijo se radi tega lahko po krivdi občinstva največje nesreče. Ponovno torej prosimo, naj se tudi občinstvo izkaže, da je zrelo za take prireditve.

Po stiku na Kongresnem trgu odkoraka izprevod tako, kakor je prišel:

1. po Wolfovi ulici,

2. po Prešernovi ulici,

3. po Dunajski cesti do kavarne »Evrope«, šele tal ididejo posamezni oddelki na svoja stanovanja.

Za primer nesreče poslujejo za Sokolstvo rešilne postaje. Teh rešilnih postaj se lahko poslužuje tudi občinstvo. V primeru nesreče, hipnega oslabiljenja i. dr. ostanite mirni, obrnite se brez razburjenja na najbližjega sokolskega reditelja in če je treba, pomagajte sami, da se oslabei pripelje na najbližjo rešilno postajo. Nikdo pa naj pri taki priliki ne pase svoje ravednosti, ki mu nikakor ne more biti v čast. Tudi pomilovanje in vzdihovanje ne pomaga, treba je

samo mirne krvi in hitre pomoči.

Rešilne postaje so označene z belimi zastavami z rdečim križem in se nahajajo na naslednjih mestih:

1. na glavnem kolodvoru,
2. v Kreditni banki,
3. v hiši policijskega ravnateljstva,
4. v šoli na Grabnu,
5. v pol. stražnici na magistratu,
6. v Mestnem domu,
7. v hiralnici,
8. v Dvorcu (univerza),
9. v Marijanišču.

Ponovno opozarjamo, da sokolski prevod ni samo predizkušnja discipline sokolskega članstva, temveč je tudi preizkušnja našega občinstva, našega naroda. Ta dan stoji Sokolstvo, Ljubljana in jugoslovanski narod na mednarodnem forumu, pred tujimi gosti, ki bodo po vtiskih tega dneva sodili našo dozorelost. Dokazimo jim, da smo disciplinirani narod, ki je kos tudi najtežjim nalogam.

Zato Vam bo hvaležno Sokolstvo in Vam bo hvaležen ves jugoslovanski narod.

Zdravo!

Starešinstvo in Tehniški odbor »SS«.

Vsesokolski zlet. Dan dijaštva in vojaštva.

Ze včeraj smo prav na kratko omenili slavnostni nedeljski dan. V kolikor je to mogoče skušamo danes to krasno sliko izpopolniti, čeprav se dobro zavedamo, da je še vedno nepopolna. Prave utise dobi le, kdor se teh trenutkov sam udeleži, kdor sodoživlja vsa ta vzneta in navdušenja.

Na zletnem telovadišču je bilo v soboto precej živahno. Dovažalo se je orodje, opremljali so se paviljoni itd. Do približno 2. ure po polnoči je luna prijazno ogledovala delavce, ki so dogotavljali še nekatera dela. Kmalu pa se je sramežljivo skrila za pajčolan oblakov in soliden dež je blagoslovil delo pridnih rok. — Bali smo se, da bo tako celo jutro. Vendar se je krog 6. ure zvedrilo, delo se je nadaljevalo. Vojaštvo, ki bi imelo svoje tekme ob 6. uri je prišlo radi dežja kasneje, tako, da se je tekma pričela šele ob 7. uri. Naši vojaški tekmovalci so se resno lotili težke naloge. Predpisj za tekmo so bili pač le prvi poizkus, ker se je v splošnem stavilo prevelike zahteve. Tekma je obsegala sledečo panogo: skok v višino, skok v daljino brez deske, metanje 15 kg težke kocke, tek z ovirami preplezanje 3 ovir v viš. 1 m, 2 m in 3 m) in sicer vse to v polni opremi. Tekma se je radi poznega začeta in skušeni morala prekiniti. Videli smo lepe rezultate zlasti pri metanju kamena. Prepričani pa smo, da bi videli še mnogo lepše rezultate, če bi se sestavil tekmovalni red primernejše. Vojaški tekmovalci z navdušenjem in je škoda, da se tekme niso mogle dovršiti. — Tekmi so sledile še skušnje vojaštva.

Popoldan je zavladovalo živahno vrvenje v centru mesta, kjer so se zbirali dijaki in vojaški sprevedu. Spreved je v svoji pestrosti nudil krasno sliko in bil predmet navdušenih ovacij s strani mnogobrojnega občinstva. Ob obeh straneh spreveda, kakor tudi pred in za njim so se vile dolge kolone občinstva, ki je hitelo na zletno telovadišče. Množice so se vspale skozi oba glavna vhoda in pomisle zlasti prostor pred glavno tribuno, večji del glavne tribune, vzhodne in pa članske tribune. Vojaštvo, nezaposeljeno pri nastopu, je zasedlo vzhodni del članske tribune.

Okrog pol 16. ure ste se dvignila z letališča dva vojaška aeroplana, ki sta krožila nekaj časa nad telovadiščem, na to pa sta se oddaljila preko Šmarne gore na Gorenjsko, kralju in kraljici naproti. In baš le bilo vse pripravljeno za nastop, ko smo v daljavi zagledali zopet naše aeroplane, ki so spremljali kraljev avtomobil. Ni bila še ura 16. ko smo čuli od Dunajske ceste šum in vzklake in predno smo pričakovali sta bila kralj in kraljica v naši sredini. Po pozdravu br. staroste dr. Ravnljarja je kraljevska dvojica stopila ob sviranju »Bože pravde« v ložo, pozdravljena od tisočev navdušenih src. V rajalnem pohodu je nastopila šolska mladina k alegoričnem pozdravu, ki je izzval ponovno navdušene ovacije kralju in kraljici. Ko se je navdušenje nekoliko umirilo, je pričel točno ob 16. uri nastop.

Nastop posameznih oddelkov dijakov in dijakini nas je prijeto iznenadil. Odkrito povedano; vkljub uvedbi sokolskega sestava v šole smo imeli še vedno svoje predsojke in sume glede šolske telovadbe. Tokrat pa so nas naši bratje telovadni učitelji prepričali, da se tudi to korenito izpreminja, da

vstopa v šole ne samo sestav, ampak kakor je bilo željeno tudi duh sokolski. Ko smo gledali nastope mlajših oddelkov in potem nastope višjih oddelkov, videli pri vseh oddelkih isto strumnost in uglajenost, isti ogenj navdušenja in odločnost smo z veseljem otresli predsojke in vse pomisleke. Vaje same na sobi, delo posameznih učiteljev, so bile čedne in primerne. Zlasti vaje moškega višjega oddelka in ženskega nižjega oddelka. Tudi vaje ženskega višjega oddelka so bile dobre, le izvedba nepopolna. Zahtevalo te vaje mehkebe in ritma.

K nastopu dijaštva naj omenimo še, da so bile zastopane sledeče pokrajine: Slovenija, Dalmacija, Hrvatska, Bosna, Vojvodina in Srbija. Udeležba bi bila sveda mnogo, mnogo večja, da niso finančne težave onemogočile prihod številnih zavodov.

Razven tega je bila tudi organizacija tega zleta dijaštva pretežavna. Brez sredstev in opore od strani šolskih oblasti, do zadnjega momenta, ko je bilo že prepozno, so se lotili naši profesorji telovadbe težavne naloge. Največ zaslug sta si stekla za ta krasni zlet brata Bajželi in Kozak. In ob tej priliki si dovolimo tudi še opazko na račun višjega šolskega sveta. — Odkar je bil uveden v šole sokolski sestav, smo pričakovali, da se imenuje iz vrst strokovnjakov tudi nadzornik za telovadbo. Računali smo s tem, da bo imenovan na to mesto človek, ki je sokolski sestav temeljito preštudiral praktično in teoretično, človek ki je v sokolskem delu osivel. Nismo si mogli misliti, da se lahko imenuje za to mesto tudi človek, ki je popolnoma tujec v sokolskem delu in sestavu. — Pri zdravstvenem oddelku za Slovenijo je referent za telesno vzgojo, brez prave kompetence. To mesto spada pač v višji šolski svet pod firmo nadzornik za telesno vzgojo. Tam bi bilo mesto tudi gosp. Bajžlu, ki je s svojim vzornim in požrtvovalnim delom dokazal ne le vso potrebno usposobljenost za to mesto, ampak tudi potrebno ljubezen do stvari. Omenjamo to s posebnim poudarkom, ker smo opazovali pomankanje resne organizacije telesne vzgoje v našem šolstvu že dolgo časa. Želimo, da bi višji šolski svet razmišljal resno o tem vprašanju, kar bo stvari brezdvomno mnogo koristilo.

Da se vrnemo k nastopu še ponovimo vzorno nastopanje, eksaktno izvedbo in vzoren red. Našim telovadnim učiteljem čestitamo na uspehu. Pa ne vsem! Kajti so med njimi trdovratni starokopitneži, ki so stisnili rep med noge in vrgli puško v koruzo. Nekateri zavodi so ostali brez zastopnikov, ker se nekater učiteljem in dalo študirati in učiti vaj. Pokazali so s tem svojo poklicno mlahnost in zaslužijo večje pozornosti pri svojem telesno vzgojnem nedelovanju.

Za dijake so nastopili vojaški. Kdo bi opisal občutke, ki so se zbudili v naših srcih, ko se je od zahoda in vzhoda premaknila stena junaških postav. In neprestano nove čete, nove falange teh krasnih junakov. Srca so nam prekipela.

Ko smo se opajali svoj čas, v prvih dneh naših legij, ob pogledu na »naše« dobrovoljske čete si vkljub vsemu nezbrdanemu navdušenju nismo mogli naslikati v duhu takih dogodkov, kot jih uživamo te dneve. Prav poseben utis je napravil na me trak na roki

komandanta majorja Milivojevića z napisom »Zletni odbor«. In kdor ga pozna osebno tega oficirja-Sokola in ve koliko truda, koliko žrtve ma prinaša to sodelovanje v zletnem odboru, bo vedel tudi koliko pravega sokolskega navdušenja mora biti v tem zlatem srcu. Pa ni potrebno, dragi brat Milivojević, da Ti zapišemo tu slavošpeve. Nastop vojnika je bil slavošpev Tebi in vsem, ki so sodelovali. —

Po vzorno izvedenem pohodu in razvoju so na znak z načelniške tribune razletele trdne stene in v trenutku je stalo vse v pravilnem razstopu. Na pozdrav saveznega načelnika: Brača vojnici-Sokoli zdravo! je iz tisočerih grl zagrmel odgovor »Zdravo«.

Kratko povelje »Mirno«. Nato med grobno tišino »K nozi!« Ko da si polomil gozd, in nato strek in grom puških kopit ob zemljo. Prvi hip je zastala sapa občinstvu nato pa je završalo in zadivljalo navdušenje brez mej. Ravnotako izveden »Nož na puško« je izzval ponovne viharje odobravanja. Sledile so z vojaško eksaktnostjo in točnostjo izvedene borilne vaje s puško. Po vajah zopet »Nož u nožnice«. Pa »o desno rame« kot bi treskalo. In v očeh vseh gledalcev sembral eno željo. Da vidijo ta nastop naših sosedih Lahi, takoj bi jih minila njihova širokoustnost, takoj bi nam pokazali svoje pete. In še na nekoga smo mislili. Na naše brate v Primorju. Ej dragi bratje, da ste to videli, dvignili bi glave zopet in lažje bi čakali dneva osvobojenja, kajti tudi Vi bi ponesei seboj prepričanje, da taki vojski in takemu duhu ne vzdrži nobena sila sveta. — Po teh vajah se je vojaštvo razvilo v defile pred glavno tribuno.

Žalibog sta kralj in kraljica po tej točki zapustila telovadišče. Vse občinstvo se je vslo proti izhodu, da še enkrat pozdravi brata-kralja. Pa sem se spomnil prizorov iz drugih držav, kako so zastraženi in spremljani predsedniki republik in kako se naš kralj svobodno giblje med nami. On ve, da je med brati in naš narod ve, da je to kri njegove krvi. Reklj smo žalibog, da je kralj odšel. V resnici je bilo to škoda. Točke, ki so siedle bi zaslužile tudi njegove pozornosti. Vaje zagrebačke podoficirske šole, katero vezba na divni Sokol brat Janko Ljuština, načelnik zagrebačke sokolske župe, naj bi se uvedle, kot obilgatne vezbe v vso našo vojsko. Vsebujejo prav vse borilne gibe s puško in bi služile kot razvedrilo pri obuki, ob enem pa bi se moštvo na lepši in zanimivejši način pričulo posameznim položajem in kretnjam. Vaje so lepe in dobre in bi se moral program preurediti tako, da bi prišle pravočasno na red. Ravno tako, krasna kompozicija, katero so izvajali karlovški vojaški. Je to simbolično skupinska skladba, polna krasnih alegoričnih slik, predočujoča ves boj za osvobojenje. Boj z ročnimi granatami, boj na nož, izvidnice, nastopanje, umik, in napad, končna zmaga so taki momenti, ki pretresajo tudi najtrdovratnejša srca. In naši vojaški so izvajali to točko ne kakor se to izvaja navadno. Oni so igrali, oni so doživljali vse te momente, bili so umetniki. Malo je bilo občinstva, ki ni pobegnilo že preje iz strahu pred dežjem. In če smo bili po tem premočeni do kože nam ni bilo žal zato. Vi ste nam nudili umetniški užitek bratje iz Karlovca, za katerega vam bomo hvaležni večno. Krivični bi bili, če bi pozabili oddel. 4. polka s Sušaka, ki je nastopil s posebnimi vajami s puško, nato pa še z vsemi petimi zletnimi prostimi vajami. Izvežbanost teh mož nas je presenečala, presenečala

pa nas je velikanska vztrajnost, ki je bila potrebna za navezbanost 3 vrst vaj, težkih vaj, s tako metančnostjo in točnostjo.

Telovadišče je preplavila voda. Pa tudi paviljonom ni prizanesla. Niš niso izdale strehe proti neurju. V dežju in do kolen skoro v vodi so naši pionirji nosili orodje s telovadišča, da rešijo škodo vsaj nekaj. Telovadišču samem naliiv ni škodoval. Precej škode pa je na telovadnem orodju.

Dan dijaštva in vojaštva je bil zopet triumf sokolskega dela in vzgoje. Blizajo se glavni zletni dnevi, Ljubljana se polni udeležnikov in gledalcev. Za Sokole prihaja dan dela in dan žetve. Veselimo se velikanskih uspehov, želimo še večjih in še popolnejših v glavnih zletnih dneh.

Mednarodna tekma o priliki vsesokolskega zleta.

Kakor smo to že svoj čas poročali, se vrši o priliki vsesok. zleta v Ljubljani tudi mednarodna tekma. Za to tekmo so prijavljene do sedaj razven jugoslovanske še češka, francoska, belgijska in Luksenburška.

Včeraj so prišli češki tekmovalci v Ljubljano. Načelnik br. Vaniček, sodniki Vladislav Müller in Bogumil Havel, ter tekmovalci bratje, Czada, Pechaček, dr. Klinger, Fridrich, Malý, Vaniček, Příhoda, Karasek in zdravnik dr. Weisberger. Med tekmovalci je od starih znanih čeških borcev edini brat Czada. Nam tekmovalcem znan iz vseh mednarodnih tekem in tekem ČOS na katerih tekmah je bil vedno med prvimi ali prvi. Brat Czada je že v 42. letu in vendar še ne vrže puške v koruzo. Ostali so sami novi mladi tekmovalci. Vendar lahko že v naprej računamo z njimi kot najresnejšimi kandidati za prvo mesto. Odločevala bo ona znamenita moralna sila s katero premoste Čehi vse ovire in težave in si pribore povsodi svoje mesto.

Naši tekmovalci so že itak poznani. Kdor se je ganjal kaj več zato je lahko vsaki dan opazoval delo naših borcev in nimalo nabelega vzroka bati se rezultatov tekme. V naši vrsti bo od starih tekmovalcev br. Stane Vidmar, ki bo vkljub prekratki trenaži močno dvignil naše vrste, in pa br. Vlado Simončič. Razven teh dveh so v vrsti že znani telovadci Šmizl, Štukl, Drganec, Porenta in Oswald. Dva fugirata kot namestnika.

Ce ne bo smole, računamo lahko na lep uspeh naše vrste. Belgijci in Luksenburžani pridejo jutri zvečer. Prihod Francozov še ni znan, morajo pa tudi tekom jutrišnjega dne dospeti.

Sistematično uničevanje obrtnega in trgovskega šolstva v Sloveniji.

Pisalo se je o tem že dovolj, vendar si niso utili merodajni činitelji svesti, da bomo morali skoraj gotovo že tekem enega leta zapreti naš največji in najpopolnejši zavod za obrtno šolstvo v celi državi, namreč »Tehniško srednjo šolo v Ljubljani«. Maloštevilni so, ki vedo, s kolikimi težavami smo si jo priborili, da jo sedaj zapremo. Gola resnica je, da bo že letos le z največjimi težavami mogoče zdržati poduk v popolnem obsegu in to le, če bodo vsi profesorji prevzeli tudi nadure.

Mačeha nam je bila ranjka Avstrija in tudi ne žalujemo za njo, vendar je mnogo storila za povzdigo

obrnega šolstva tudi pri nas. Dokaz tega je dejstvo, da je imel profesor 7. čin. razr. na takratni »Višji obrtni šoli« za 800 kron višjo letno plačo, nego njegov kolega na kaki srednji šoli. Ta danes malenkostna svota, je pred vojno pač nekaj štela, saj je marsiktera družina živela s to svoto. A danes ni zavoda, ki bi se tako sistematično zanemarjal, kakor zgoraj omenjena šola.

Ni treba še posebej omenjati, kar ve že tako ali tako vsak otrok, da je profesor dandanes največji revež med inteligentnim proletarijatom. Greši se pač, kakor že nekdanj, na račun njegovega požrtvovalnega idealizma in na dejstvo, da pravi profesor ostane pač le profesor in se ne loti kaj lahko kakega drugega posla in je torej navezan na šolo, dokler ne pogine.

To pa velja pač za druge šole, ne pa za tehn. sr. šole, kjer je poduk nemogoč brez profesorjev-inženerjev. Inženerji niso navezani na šolo, ker gredo lahko v najslabšem slučaju za polirje in delovodje ter dobijo kot taki najmanj dvakratno proforsorsko plačo.

Nizka proforsorska plača pač težko privabi celo inženjerja-začetnika, ki je ravnokar dovršil svoj izpiti, na šolo. Komaj se je vživel v poduk, kar ni ravno lahko, odide. Posledica tega je, da manjka stalno več profesorjev inženjerjev in morajo ostali prevzeti mnogoštevilne nadure. Vsled tega jim tudi ne ostaja prosti čas za privatno prakso in za postranski zaslužek. Najlepše pa je dejstvo, da noče vlada izplačati že zasluženih nadur, dočim so bile izplačane na drugih srednjih šolah.

Rabiti bi celo knjigo, če bi hoteli popisati ves križev pot teh nadur. Navesti hočemo le nekaj najznačilnejših dejstev. Ko smo februarja meseca interpellirali nekega poslanca zaradi naših nadur iz leta 1921, ki še danes niso izplačane) ter tudi za letošnje leto, nas je naravnost osorno zavrnil, kaj da hočemo, ko je vendar že vse urejeno in se nam že v par dneh izplača.

Enake odgovore smo dobivali od poslancev, od ministrstva in vseh, ki so osebno interpellirali v tej zadevi, mesec za mesecem, dokler nismo junija meseca zvedeli, da noče minister Kumanudi nakazati kredita. Kdo je torej lagal?!

Slednjič je prišla brzozjavka, da se je Kumanudi vdal in podpisal kredit za teh borih par tisočakov. Dobili smo tudi obvestilo, da se nam takoj izplačajo nadure. V naglici smo moral sestaviti seznam za mesec junij, češ da nam lahko takoj vse izplačajo. Minul je junij, minul tudi prvi julij, katerega smo sigurno računali na izplačilo — in danes nimamo še vi narja. Na prošnjo nekega profesorja za predujem na račun nadur je odgovoril g. poslanec Reinsner dne 19. julija sledeče: »Prošnja nima pomena. Bil sem v trg. ministrtvu pri Vašem referentu, ki mi je dejal, da danes nakaže trgovskim šolam honorar za nadure, v 5—6 dneh pa za tehn. sr. šolo.« Do danes ni sluha o denarju niti za trgovske šole niti za tehn. sr. šolo, četudi že štejemo 8. avgust. Kje leži krivda?! Našega potrpljenja je konec. Priznati moramo, da si z omenjenim denarjem ne bi posebno pomagil, kajti večina, oziroma vse, bi šlo za dolgove, a nedopustna je skrajno frivolna igra, ki si jo dovoljujejo odgovorni činitelji z

Amatijeve gosli.

(Nadaljevanje.)

Joe Jenkins se je smelijaše naklonil, kakor bi se hotel zahvaliti za laskavi nagovor. Takoj nato se je vrnil v njegove črte spet prejšnji umerjeni, hladni in stvarno opazujoči izraz, ki so ga imele ves čas, dokler je glasbenik pripovedoval svojo čudno zgodbo.

»Kdaj ste se vrnili v Berlin?«
»Ob Sestih in štirinajst minut sem dospel na Stettinsko postajo. Tam sem skočil prvi v avtomobil in sem se pripeljal k vam.«

»Detektiv se je naslonil v svoj blazinjak in zaprl oči. »Ali ste se s kom seznanili v svoji penziji?« je povzel po dolgem premolku.

»Ne. Razen z gospodinjjo še nisem govoril z nikomer... stojte... pač parkrat sem izpregovoril kako besedico z gospodično Heleno Jungmannovo, mlado in marljivo dijakinjo, ki je moja sosedica.«

»Kaj študira gospodična Jungmannova?«
»Medicino.«
»V začetku najnega razgovora ste rekli, da nekdo ve, da ste bili namenjeni k meni.«
»Da. Iz vile svojega prijatelja v Stettinu sem telefoniral gospe Valentini; povedal sem ji kratko, da je bila brzozjavka mastifikacija in da se popelem k vam.«
»Ali je bil to edini razlog vašega telefoniranja?«

»Ne. Moj glavni namen je bil poprositi gospodinjjo, naj mi pošlje gosli in frak v »Filharmonijo«, ker se ne utegnem oglasiti doma.«

»Kje hranite svoje Amatijeve gosli?«
»V jekleni kaseti; ključ nosim vedno pri sebi.«

»In kje je napravljen telefon v vaši penziji?«
»Na hodniku, nedaleč od mojih vrat.«

»All ste v svojem telefonskem pogovoru morda omenili vlak, s katerim so mislile vrniti?«

Virtuoz je nekoliko pomislil. »Da,« je rekel nazadnje.

Joe Jenkins je vstal, prekrizal roke na hrbtu in hodil nekaj časa semtertja. »Ali imate v svojih sobah kje kako svojo sliko?« je povzel, ustavišči se pred gostom.

»Da,« je odgovoril Karst nekoliko začudeno. »V sprejemnici stoji na stranski mizi moja kabinetna fotografija.«

»Kdaj ste jo videli zadnjikrat?«
»Ne razumem vas.«
»Reči hočem: veste li natanko, da je slika še na svojem mestu?«
»Se vedno... ne razumem... kako naj bi bila drugje?«

»Vsekako bi rad vedel, ali je še tam. Telefonirati moram vaši gospodinjli. Koliko je številka vaše penzije?«
»Kamenj trg 8145. Najbolje bo, da jaz sam...«

»Ne,« ga je prekinil detektiv. »Jaz bom govoril.« To rekši je stopil k telefonu.

»... Halo... penzija gospe Valentine? Tu Mor. Joe Jenkins... da... gospa Valentina sama... Izvrstno blagovolite pogledati v sprejemnico gospoda Karsta... tam stoji njegova slika... da... pogledjte, prosim, ali je še tam?... Seveda... počakal bom... presledek... Da... še sem tukaj... nu, in slika?... Še tam... Hvala, gospa Valentinoval.«

»Moja domneva je bila neutemeljena. Vendar pa sem ugotovil nekaj drugega, kar morda ni brez pomena.«

»Kaj neki?«
»Vaša gospodinjja ima navado, da glasno ponavlja besedo za besedo, kar li govorite po telefonu. Ali delata to zmerom?«

Virtuoz si je položil roko na čelo. »Da,« je rekel naposled. »Spominjam se — res ima to navado... Moj Bog!« Prestrašeno je pogledal na uro in skočil kvišku. »Zadnji čas je... posloviti se moram, Mr. Jenkins.«

»Detektiv je pokimal.« »Sprejmem vas. Vsekakor bi hotel biti nočoj v vaši bližini. Kakor vse kaže, se utegne zgoditi še nočoj nekaj takšnega, da bo treba pomoči.« — — —
Ugledno poslušalstvo je pozdravilo slavnega goslača z velikim ploskanjem.

Videlo se je takoj, da je ljubljenec občinstva. Holger se je poklonil v zahvalo in se obrnil k pianistu.

Spremljevalec je udaril A'. Karst je vzvel gosli, da bi jih ubral. Večje je potegnul z lokom po strunah, ki so se tiho oglasile. Osupla senca mu je legla na obraz...

Spet je nastavil gosli pod brado. Pianist je vnovič udaril A'. Karst je vzdignul lok... rahla, skoraj nežna poteza je pobožala strune... A zdajci so se mu razširile oči... sunkoma je odstavil gosli... in kakor brez pameti mu je zletelo oko po godalu. Obrnil se je k občinstvu in odprl usta, kakor bi hotel govoriti... takoj nato pa je stresel glavo in zdiral z vsemi znaki brezmejnega obupa za oder.

Med poslušalstvom se je vzdignilo začudeno mrmranje. Dvorano je napolnil hrup glasov, ki je naraščal od trenutka do trenutka. Nato je zdajci zavladovala grobna tihoča; na oder je bil stopil majhen, čokot gospod: imprezarij.

»Slavna gosпода,« je izpregovoril. »V svojo žalost vam moram sporočiti, da se je zgodilo nekaj nerazumljivega. Gospod Holger Karst je pravkar opazil, da so mu njegove sloveče Amatijeve gosli ukradene... se pravi, da mu je nekdo poteknil drug instrument, ki je po vnanjosti sicer podoben njegovemu, drugače pa je brez vsake cene. Gospod Karst žalibog ne more nastopiti. Blagajna bo vrnila vsakomur plačano vstopnico.«

Spet je završalo po dvoranah. Obzaluječi, sočutni in posmehljivi vzklidli so se križali vse vprek in občinstvo je navalilo proti izhodu.

V umetniški sobi je ležal Holger Karst polnezačuden na zofi, Joe Jenkins pa je stal pred njim.

Imprezarij je dirjal po malem prostoru kakor lev po svoji kletki. Med vrati je stal sluga ter odganjal radovedne, sočutne in škodoželjne vsiljivce. »Vso turno je vzel hudič!« je stokal imprezarij. »Kje naj dobimo v teh par dneh nove Amatijeve gosli?... Takšno godalo — — —«

Joe Jenkins je stopil k razburjenemu možaku. »Kdaj naj bi bil prihodnji koncert?«

»Čez teden dni na Dunaju... tri dni poprej pa sva vabljena h grofu Harrenfelsu v Pötzeleinsdorfu na Nižjem Avstrijskem... na domačo prireditve... moister se je tako veselil... in zdaj je vse pri vragu... takoj moram brzozjaviti na Dunaj... da odpovem dvorano »Musikvereina«, ki sem jo bil naročil...«

Joe Jenkins mu je položil roko na komolec. »Ne odpovedujte za zdaj ničesar.«

»Ničesar?« je začudeno vprašal imprezarij.

»Ne. Zakaj v tem hipu še ni povoda misliti, da ne bi mogel godaj Karst čez teden dni igrati na Dunaju...«
»Na svoje Amatijeve gosli — — —?«
»Na svoje Amatijeve gosli...«

(Dajte prih.)

nami. Naj ne pozabijo, da smo toliko inteligentni in tega ne bomo več prenašali. Takli ljudje spadajo pred »Obznanilo« kot protidržavni elementi, ker naravnost tekmujejo v vzgajanju nevolje in nezadovoljnosti in uničujejo vsako zaupanje v javno upravo.

Vemo, da se krivici ne bodo zmešali za vrstice, imajo pretrdo kožo, a apeliramo na javnost in merodajne

činitelje, da storijo svojo dolžnost nemudoma. Ne bo naša krivda, če že to šolsko leto odpadeta dva oddelka višje strojne šole, kar se bo zgodilo, če dva inženjerja odklonita nadure. Prizadeti bodo stariši, ki bodo pač lahko razumeli, da ima vsaka reč neko mejo, torej tudi norčevanje, ki si ga dovoljujejo z nami — odgovorni faktorji.

Gospodarstvo

OBRATNA RAZSTAVA V CELJU 12. DO 22. AVGUSTA 1922.

Ker vladajo še nejasnosti glede voznih olajšav za Obrtno razstavo v Celju, se objavljajo sledeče:

Obratno ravnanje južne železnice kakor tudi direkcija državnih železnic je dovolila vozne olajšave za blago in osebe na ta način, da se plača le polovica prevozne cene. Posetniki Obrtne razstave morajo kupiti celi vozni list do Celja, vendar pa vozni list služi tudi za povratek. To velja za one posetnike, ki se izkažejo z belo legitimacijo Obrtne razstave v Celju. Te legitimacije se dobijo brezplačno na vseh postajah južne železnice kakor tudi pri raznih Obrtnih in trgovskih organizacijah v vseh večjih krajih Jugoslavije. Legitimacije mora pri odhodu prevediti blagajna dotične železniške postaje s svojim uradnim pečatom, pri povratku pa mora na isti odbor Obrtne razstave potrditi, da je dotična oseba zares obiskala Obrtno razstavo. Vozne olajšave veljajo za dobo od 11. do 22. avgusta 1922.

Vstopnice za Obrtno razstavo so štiritrjavne. Razstavljalci sami dobijo brezplačne izkaznice. Za posetnike razstave so izdane trajne, celodnevne in večerne izkaznice. Trajne izkaznice po 15 Din se dobijo v predprodaji v Uradu za pospeševanje Obrtne in Presernovi ulici št. 3, I. nadstropje (Celje), in v brivnici g. R. Grobelnika na Glavnem trgu ter veljajo za celo desetdnevno dobo razstave za poljubno število obiskov razstavnega prostora, smejo se pa uporabljati samo od osebe, na koje ime se glasijo, ter je vsaka zloraba kaznjiva. Enodnevne izkaznice se bodo prodajale po 5 Din v razstavni pisarni na celjski postaji in pri vstopnicah na razstavnem prostoru ter veljajo samo za enkratni obisk razstave. Večerne izkaznice se prodajajo samo za enkratni obisk razstave. Večerne izkaznice se prodajajo samo pri vstopu na zabavišče vsak dan od 18. ure naprej.

Stanovalski urad odbora Obrtne razstave se nahaja na postaji južne železnice v Celju. Posetniki Obrtne razstave, ki bodo v Celju prenočili, se opozarjajo, da se takoj pri odhodu v Celje oglasijo v stanovalski pisarni na peronu postaje in si zagotovijo prenočišča.

Fotografiranje razstavnih predmetov na razstavnem prostoru sploh je dovoljeno samo onemu fotografu, ki je od razstavnega odbora za to pooblaščen. Ta pravica pripada samo enem fotografu.

Med Obrtno razstavo se bodo priredile v Celju razne zabave, gledališčne predstave, koncerti, tekme, ustanovni občni zbor Zveze Obrtnih društev za Slovenijo dne 20. avgusta. Konjerejski odsek 2. oddelka za kmetijstvo priredi dne 14. avgusta v Celju premiravanje konj za Okrajno glavarstvo celjsko.

Zaleti je, da se ugodne prilike poslužijo v znamenitejša podjetja Slovenije, osobito naše Stalerske in poslejo razstavnuemu odobrn reklamne slike, katere bo razstavni odbor drage volje namestil po hodnikih, stopajnicah in drugih praznih prostorih. V reklamne svrhe bo razstavni odbor tudi izdal poseben plot in veliko reklamno tablo, kjer se bo prostor oddajal interesentom zelo poceni. Opozarjamo na to ugodno priliko posebno tudi naša zdravilišča, letovišča, planiska, športna in druga društva.

Slavnostna otvoritev razstave se izvrši 12. avgusta ob 10. uri. Ker je pri otvoritvi pričakovati velikega navala, se domače občinstvo prosi, da si preskrbi vstopnice že oprej, da bude poslovanje blagajne ob otvoritvi lože.

Dnevne vesti.

— Pisarna predsednika ČSR Masaryka je poslala JSS sledeči dopis: V imenu predsednika republike se podpisana pisarna srčno zahvaljuje za junjski pozdrav obeh bratskih narodov, ki je bil poslan s I. jugoslovenskega zleta v Ljubljani. Pozdrav tolažljivo priznamo, da se povrne.

— Predsednik češke vlade v Pragi dr. Beneš je postal zletni pisarni sledeči dopis: Sprejel sem Vaše vabilo na I. jugoslov. vesokoljski zlet, za kar se vam in vsem jugoslovenskim Sokolom iskreno zahvaljujem. Odkrito obžalujem, da sem uradno tako zadržan v Pragi, da ne morem pohiteti med vas. Sem zelo vzrušen, da je sokolska ideja tako razširjena med vami in da je našla tako velik odmev v Vaših vrstah. Moč in zdravje naroda, smisel za organizacijo in dolžnost daje onim, kateri korakajo za njim. Želim najboljši uspeh vašemu delu. Vašemu zletu in vam vsem, ki ste združeni pod sokolskim praporom ključem iskreni bratski: Na zdar.

— Československa Obec Sokolska Jugoslovenskemu Sokolskemu Savezu. Predsedstvo COS je poslalo JSS sledeči dopis: Sokolski naraščaj, ki ga je odposlala COS, velja za mejo svoje države k zletu Va-

»Nova Doba« izide povodom otvoritve Obrtne razstave v slavnostni obliki.

Odbor Obrtne razstave.

NAŠ IZVOZ VINA.

Naše poljedelsko ministrstvo je vprašalo vse trgovske zbornice, koliko je v naši državi vina za izvoz v Češkoslovaško. V ta namen se je nedavno vršila v Zagrebu anketa vinskih trgovcev in producentov. Dognalo se je, da pridelava naša država letno okrog 13 milijonov hl vina, in sicer: Hrvaška in Slavonija 3 milijone hl, Srbija 3 milijone hl, Vojvodina 3 milijone hl, Bosna in Hercegovina 1.600 hl, Slovenija 1.550.000 hl, Dalmacija 650.000 hl, Makedonija 500.000 hl in Crna gora 300.000 hl.

Glasom statistike se porabi v naši državi doma 21.6 l na osebo, torej nam preostane za izvoz okrog 2 milijona hl. Ker že 4 leta ni pravega izvoza, morajo biti kleti polne, zato grozi letos mnogim producentom pomanjkanje posode, posebno v Hrvaški in Slavoniji. O Sloveniji je referent trdil, da je luskni pridelek vina izvozila ali doma porabila, ker uvaža sedaj vino iz Banata. V tem oziru se je referent motil. K nam uvažajo banatsko vino le vinski trgovci, ker je ceneje kot domače ter porabljajo za mešanje k domačemu, posebno štajerskemu vinu. Sicer pa je tudi pri nas še do sedaj domačega vina, le cene so mu previsoke. V Hrvaški in Slavoniji je še vina zadnjih dveh letnikov okrog 3 milijone hl.

Glede izvoza našega vina na Češkoslovaško se je dognalo, da so razne izvozne neprilike take, da dobe Čehi iz Madžarske za 1 š krono cenejše vino pri litru, kakor iz naše države. Potemtakem naše vino ne more konkurirati na svetovnem trgu. Mnogo je kriva tudi neurejenost naših železnicah in previsoke železniške tarife. Tako se plača za transport iz Vršca v Maribor 10 K pri litru.

Iz vseh navedenih vzrokov, je anketa sklenila, da je treba najprej odpraviti ovire, potem se šele naj določi kontingent za izvoz ter se prično pogajanja z inozemstvom glede voznih dovoljenj in uvoznih carin.

+ Rumunska žetev. Po uradnem izkazu rumunskega poljedelskega ministva pričakujejo letos 250.000 vagonov pšenice, 200.000 vagonov ječmena, 100.000 vagonov ovs, 15.000 vagonov prosa, 20.000 vagonov zelenjave in 500.000 vagonov koruze. Za izvoz je določenih približno 400.000 vagonov.

+ Gospodarski položaj Italije. V sprišnem še vedno zaostaja vsa italijanska industrija. Med vojno se je industrija nenaravno razvila, a danes ni za izdelke doma dovolj odjemalcev, s tujino pa Italija ne more konkurirati. Posebno močno trpi takozvana težka industrija, ki je glede promoga in rud odvisna od inozemstva. Podjetniki so upali obrat povzdigniti z znižanjem proizvodnih stroškov, toda skoraj povsod so se delavci uprli nameravanemu znižanju plač. Posledica so bili zadnji štrajki. Obe največji montanski družbi Ansaldo in Iva sta povzročili lanski polom »Banca di Sconto« ter si od takrat ne moreta več opomoči. — Ugodnejše so razmere glede predlinic in tkanic. Izvoz sukna in tkanin sploh se je od lani prav znatno povzdignil. Predlinice in tkanice so z naročili založene za več mesecev. — Papirna industrija je morala proizvajanje skrajšati na polovico normale, ker se zaloge čimdalje bolj kupijo. Več papirnih obratov so morali ustaviti. Tudi za pohištvo odpadajo francoski odjemalci, domače potrebe pa so neznatne.

ki povzroča je zmešnjavo. Naslanjanje na ograjo na telovadišču se naj opusti, istotako je strogo prepovedano vsako plezanje po ograji.

— Naši učitelji v Vojvodini. V Banatu služuje 16 slovenskih učiteljev in 7 učiteljic, v Bački pa 33 učiteljev in 11 učiteljic.

— Nov jugoslovanski škol v Ameriki. Dr. Nikolaj Veltimirovič bo imenovan za pravoslavnega škofa v Ameriki.

— V Solčavi je pokorela velika turbinska žaga lesnega trgovca Gregorja Plesnika—Kneza. Škoda znaša več milijonov, a ni bila zavarovana. Kot osumljenca so zaprli nekoga ruskega granicarja.

— Šola za železničarski naraščaj se odprta meseca oktobra v Beogradu. Sprejetih bo 200 golejcev.

— Samomor nožigalca. 65 letni prevzitar Janez Gorjup vlg. Baguš v Sladki gori pri Šmarju je vsled prepitov s svojim zetom zažgal domačo hišo, ki je do tal pogorela, nato pa šel pod tovorni vlak med postajama Poljčane in Ponikva.

— Razne tatvine. Na kolodvoru v Zidanem mostu je bil ukraden posvetniku Matiji Sturmu črn dežnik. — Ključničarju Fr. Ozimiču je bilo ukraden 3000 krun vredno kolo. — V Prečni so neznan tatovi ukradli iz občinske pisarne 200 kg težko vertikalmarico. Ukradena blagajna je vredna 30.000 krun. — V Veliki Stangi je bilo ukradeno Rozaliji Koderman obleke v vrednosti 5650 krun. — Vlomljeno je bilo skozi podstrešje v hišo Alojzija Šifer v Setjiki Tatovi so odnesli razne obleke v vrednosti 10.000 K.

— Z nožem je napadel Franjo Hecl posetnikovega sina Franca Ljubarja iz Rov in ga brez vzroka smil v vrat.

— Pomiloščenje. Krek Marjana z Govejeka pri Medvodah, ki je dala svojega moža ustreliti in ki je bila pred ljubljansko poroto obsojena na smrt je bila pomiloščen na 20 let ječe.

— Tudi avtomobili niso več varni. Pred par dnevi je družba vagabundov navalila na avtomobil, ki je vozil od Zidanega mosta naprej proti Zagrebu. Ker je bila napadalec večja družba in šofer ni bil pripravljen na to, so avto z lahkoto ustavili, pretepli šoferja s palicami in ga vrgli v cestni jarek. Lastnika avtomobila, ki se je nahajal tudi v avtu, so obtožili s kamenjem. Kakor se čuje, je tamonjske orožništvo »pučke« že polovilo.

— Pazite na otroka! Strašna posledica neprevidnosti se je zgodila v Čačku. Vdova Bogdanovič je pustila svoje še ne leto staro dete na ognjišču v plenice povito, sama pa je odšla na polje. Neprevidni ženski ni prišlo na misel, da bi prej, preden zapusti otroka, vsaj okenj pogasila, ki je gorel na ognjišču, ne daleč od otroka. Ko se je vrnila domov je našla svoje nesrečno dete mrtvo in vse osmojeno. Bržkone je padla kakor iskra na otroka, vsled česar so se vnele čunje in otroče je storilo strašno smrt. Mati se je zavedala svoje krivde in je bila tako obupana, da si je hotela vzeti življenje.

— Usodna pomota. Kuharica na kolodvorski restavraciji na Zidanem mostu je po pomoči, misleč, da pije slatinsko vodo, izpla cel kozarec kisne esence. Oddala so jo v bolnico.

— Dunajska medicinska fakulteta priredi v času od 25. septembra do 8. oktobra in od 4. do 18. decembra mednarodni nadaljevalni tečaj za zdravnike. Obiskovalci tečaja imajo samo vpisnino za plačati, katera znaša za jugoslovenske zdravnike 15 tisoč avstrijskih krun za druge inozemce pa 30.000 krun. Reflektanti naj sporočijo ime in naslov ter morebitne želje glede stanovanja itd. tajniku dr. Kronfeldu, Wien IX. Porzellangasse 22.

— Izgubila se je 7. t. m. popoldne po poti Narodni dom — Zgornja Siska, ura. Pošten najditelj naj jo vrne proti dobri nagradi. Naslov pove uprava »Jugoslavije«.

— Smledniška šola je nabrala za Jugoslovensko Matiko 1500 znak, k temu je dodala g. Marija baronesa Lazarini, poročena kapitanica Noč 530 znak za kar se blogorodni gospej še posebno zahvaljujemo.

Ljubljana.

— Razsvetljevalne naprave na tivoljskem slavnostnem prostoru. Vsi se pritožujejo, da različnih nastopov na odru ne vidijo, pa naj potem stoji čisto blizu odra, all pa po klopih in mlazih okrog odra. In res je, naprave, ki so od daleč prav impozantne, praktično ne dajo tistega, kar bi morale dati. Gledalcu, ki bi rad gledal na oder, blišče neprijetno ravno v oči in mu vzamejo spodaj vsó svetlobo. All bi ne bil še čas, da se to popravi? Teško to ne more biti in drago tudi ne. Pritriliti je treba samo v višini sedanjih žarnic v sredni nad odrom stožcev reflektor z lučno odprtino navzdol. Niti ni potreba, da bi bila to obločnica z ogledom. Zadostovala bi popolnoma močna vattovska. Žarnice nad in neposredno okrog odra pa naj se odviše, pa bo oder zadostno in za razmere dobro razsvetljen Stranske svetlobe bi nastopajoči dobivali od ostalih žarnic še vedno dovolj, medtem ko bi stožcev reflektor pospešil silikovitost. Datje in poskusite, mogoče se to da napraviti!

— Požar na državnem kolodvoru. V ponedeljek pop. se je na državnem kolodvoru umel osebni voz 3. razreda. Požar so zanetile iskre iz premikalnega stroja ter so ga domači uslužbenci pogasili.

— Mestna zastavljalka ne posluje od inkl. sobote do inkl. torika.

— Občinstvo se opozarja, da bo dne 15. 8. 1922 prigodom sprejeda I. jugoslov.

zleta od 10. ure naprej za dohod k Uršulinski cerkvi in odhod iz cerkve prost edino je desni hodnik ob zgornji strani Kongresnega trga v smeri proti Gradšču.

— Prevezetje restavracije. Restavracijo »Pri Lloyd« na Sv. Petra cesti štej. 7. v Ljubljani je prevzel bivši restavriater na Jesenicah in Bledu, gosp. Josip Korošec.

— Umrla je v nedeljo 6. t. m. v Rožni dolini pri Ljubljani vdova tapetnika, gospa Minka Obreza, roj. Kemp-Doganova. Pogreb je bil včeraj. Naj v miru počiva!

— Policijske vesti. Bivšemu višjemu policijskemu stražniku Ivanu Millču na Viču je bilo ukraden 60 kg krompirja. — Dne 6. t. m. je izbruhnil požar v podstrešju hšpe posestnika Valentina Frečeta v Društveni ulici, katerega je povzročila strela. Domačini so ogenj sami pogasili. — Detektiv I. kriminalnega oddelka so že dalj časa zasledovali zloglasno tatico Katarino Kolarič, o kateri je povedala Logar Kristina, da je dogovorjeno z njo ukradla neki kmetič iz žepa 700 krun. Logarjeva in njena nči Pečaver sta s kinetof barantali za kokoš, med tem je pa Kolaričeva izvedla tatvino. Po izvedeni tatvini je Kolaričeva kupila pri Bernatoviču novo obleko. — V Zgornji Siski je v nedeljo popoldne udarila strela pred hišo Andreja Lombarja in ubila psa. Par korakov od psa je stal 3 letni Lombarjev sinček, kateremu se pa ni nič zgodilo.

— Svojo tedensko plačo v znesku 800 krun je izgubil od magistrata do Karlovske ceste ubog delavec. Pošten najditelj se naproša, da naj jo izroči proti nagradi Ivanu Kuneju, Zabajek 3-III.

— Kdor ima denar si že lahko privoščil letošnje grozdje. Kz stane samo — 80 K. Kdo ga bo jedel? Uradnik gotovo ne.

Celje.

Slavnostna otvoritev obrtne razstave v Celju bo v soboto 12. t. m. ob 10. uri dop. K otvoritvi so vabljene: razna ministrstva, nar. skupščina, pokrajinska uprava v Ljubljani in razne druge oblasti in zastopi.

Napeljava električnega toka iz Fale do Trbovelj. »Nova Doba« poroča, da se je te dni vršilo v Celjski Zadrudni Zvezi posvetovanje o napeljavi električnega toka iz Fale preko Maribora, Slov. Bistrice, Konjic, Celja, Laškoga do Trbovelj. Na tem posvetovanju je poročal ravnatelj falške elektrarne inž. Droschl. Že leta 1920 se je v Celju sestavil akcijski odbor, da bi prešturil to vprašanje, ki pa ni prišel do zaključka radi tega, ker so manjkali glavni predpogoji: nacionalizacija falške elektrarne, kapital za zgradbo daljnovoda do Celja in Trbovelj in konkretno rezerva za slučaj preobremenitve omrežja. Prvo vprašanje je rešeno, istotako tudi drugo, toda še le po trdem boju za švicarski kapital, ki bude zgradnjo omogočil. Vprašanje rezervarija je rešeno tako, da je Fala podpisala pogodbo s Trboveljsko družbo, glasom katere si obe družbe v služaju potrebe pomagata s tokom. Daljnovod iz Maribora do Celja je že trasiran in bo vsled tega falška družba pričela čimprej z gradnjo fundamentov za železne drogove. Daljnovod mora biti glasom pogodbe med Falo in Trboveljani gotov do jeseni 1923. V Celju bo stal transformator. Intencijativno za zgradnjo in spopolnjenje omrežja za Celje in okolico prevzame celjska mestna občina.

Umrla je v celjski javni bolnici gospa Fratiška Zdošek iz Okroga pri Ponikvi ob južni železnici. Pokojnica je mati odvotnika in župana dr. Zdoškega v Brežicah.

Uradni prostori na mestnem magistratu ostanejo 10. in 11. t. m. radi snajenja zaprti. Stranke, ki so morda dobile vabila za ta dva dni, se naj zgledajo 12. t. m.

Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju je pričela v pondeljek poslovati.

Ustanovni občni zbor Zveze obrtnih združenj za Slovenijo se vrši dne 20. avgusta v Celju.

Primorje.

Ponarejen 1000 lirski bankovec. Hilarij Makovec iz Ajdovščine je kupil te dni v Gorici par čevljev ter plačal s tisočakom. Kmalu pa je pritekel trgovec za njim, ker je bil bankovec ponarejen. Makovca so zaprli, dasi trdi, da mu ni bilo znano, da je bil bankovec napačen.

Fašisti izgnali frančiškane. V Narezini v Istri so opravičali frančiškani edino župnijo, kjer se je vršilo bogoslužje v slovenskem jeziku. Nedavno je vdrl sredi noči 5 maskiranih fašistov v samostan, ki so na vse načine mučili frančiškane ter zahtevali, da morajo v 24. urah zapustiti kraj, sicer bodo vsi pobiti. Drugi dan je prišla v samostan sodna komisija, vse popisala ter predložila patrom v podpis izjavo, da so se izselili prostovoljno.

Sport in turistikta.

S. K. Primorje priredi 11. in 12. avgusta veliki lakoatletični meeting z nazornimi tekami proti kombiniranemu moštva Hašk-Concordia iz Zagreba. Začetek lakoatletičnega meetinga oba dneva ob 16. nazornih tekem pa ob pol 18. S temi prireditvami bo na svečan način otvorilo novo zgrajeno sportno igrišče na Dunajski cesti za Aleksandrovo vojašnico.

Sokolstvo.

Narodne noše se zderejo 15. t. m. ob 8. uri jutraj na veseličnem prostoru v Tivolju (poleg veselejma), Gorenjci in Kam-

ničani, ki pridejo z jutranjim vlakom, nastopijo na državnem kolodvoru (Siska). Vozovi izven Ljubljane naj se odpelejo tačas na dvorišče topničarske vojašnice (Dunajska cesta). Priporoča se, da prinesejo zunanje narodne noše s seboj hrano, ki je shranjena ob priložnosti na veseličnem prostoru. Kdor pride pred 15. t. m., naj se glede stanovanja zgleda že preje pisмено pri stanovniškem odseku, Zletna pisarna, Narodni dom, ali pa ob priložnosti pri stanovniškem odseku na kolodvoru. Dne 15. t. m. se razdele narodne noše v dve glavni skupini, od katerih se postavi ena ob Narodnem domu, druga pa na Sv. Jakoba trgu. Po sokolokem sprevedu povratek na veseličnem prostoru obdujejo. Popoldne ob pol 2. pa se zberu narodne noše na Kongresnem trgu (pred Nunsko cerkvijo) pešci, jahaci in vozovi, od tod pa se pomika samostojna povorka narodnih noš skozi Wolfovo ulico, Marljto trg, Prešernovo ulico, Dunajsko cesto, Linhartovo ulico pred telovadišču. Tu je razhod, za tem pa poset javne telovadbe. Okinčani vozovi se odpravijo na dvorišče topničarske vojašnice. Na telovadišču je za narodne noše rezerviran prostor na članski tribuni. Vstopnina je 5 Din. Na tej tribuni se zberejo vse narodne noše v eno skupino, ki naj s svojo pestrostjo in lepoto povzdignejo sijaj zad. zletne dne. Prilite v narodnih nošah v obilnem številu, pa prilite s seboj tudi godce s harmoniko. Železniške legitimacije se bodo odposlale pravočasno, priveditvene legitimacije, ki opravičujejo brezplačen vstop k vsem priveditvam, pa se razdele 15. t. m. ob 8. jutraj na zbirališču. — Na zarnidnike se ne bo oziralo. — Razposlane železniške legitimacije naj izpolni vsak za se. Vsaka zloraba je strogo prepovedana.

Reditelji, ki imajo določeno službo na tribunah telovadišča pozivljamo, da se zderejo v sredo, dne 9. t. m. ob 6. uri popoldne na telovadišču pri pisarni zletnega tajništva. Dolžnost vseh teh rediteljev je, da pridejo točno ob določenih ur. Oni bratje, ki ne pridejo k temu sestanku morajo oddati rediteljski znak.

Zadnji sestanek narodnega šeststva in članic sokolstva, ki sodelujejo na slavnostnem prostoru v Tivolju se vrši v sredo dne 9. t. m. točno ob peti uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Ker je ta sestanek največje važnosti, je adeležna vsob obvezna.

Sela priveditvenega odseka za I. jugoslov. vesokoljski zlet bo jutri dne 9. t. m. ob pol 7. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Člani odseka ter člani vseh pododsekov naj se tega sestanka polnoštevilno udeležijo.

Stanovalski odsek za I. jugoslovanski vesokoljski zlet posluje od 10. avgusta dalje v novi palači »Ljubljanske kreditne banke« v pritličju levo od glavnega vhoda. V tej centralni pisarni se nakazujejo privatna prenočišča onim udeležnikom, ki so se zanje pravočasno prijavili. Pisarna daje tudi splošne informacije v stanovalskih zadevah. Uradne ure so od 8. do 21. Centralna pisarna ima telefon št. 343. Od 21. ure dalje vrši stanovalški odsek permanentno službo v pisarni ekspoziture na glavnem kolodvoru (nekdanja lampisterija). V tej pisarni se bodo nakazovala skupna prenočišča (v šolah) za privatnike. Ekspozitura ima telefonsko številko 412.

Ljubljanski Sokol ponovno opozarja svoje članstvo, naj si še pravočasno preskrbi članske legitimacije društvene in zletne znake in naj čimprej poravnata zaostala članarina. Pred vesokoljskim zletom društveni sluga ne bo pobiral članarine po domovih. Naj članstvo upošteva člen 7. točko c, društvenih pravil, glasom katere preneha biti član društva oni, ki že za pol leta ni plačal svojih prispevkov. Statistični odsek posluje vsak dan od 18. do 20. ure, opozarja pa članstvo, da se v soboto 5. t. m. in od četrčka 10. t. m. dalje pa do vstevsega 16. t. m. ne bo uradovalo. Ne pošiljajte po društvene legitimacije in znake drugih oseb, ker mora vsakdo reverz o prejemu znaka podpisati lastnorčno. Zletne legitimacije za naraščaj in deco bodo izdajali njih vaditelji. Društvo ima v zalogi zletne razglednice. Bratje! Sestre! Poslušajte se jih pri dopisovanju. Zdravot!

Sokolsko društvo v Siski javlja svoje članstvo, da se vrši cepljenje v četrtek 10. t. m. od 1. do 2. pop. v ordinacijski sobi br. dr. Traunerja.

Po zunanosti

pozna že večina naših gospodinj testenine „PEKATETE“! Odločno zavračuje vsake druge, ker so spoznale, da z njimi najbolje postrežejo svojo družino.

E. GABORIAU:

Zločin v Orcivalu.

(Dalje.)

»Da, da,« je dejal, »dobro dekle si, vse kar je res in prav; a vzemi teh petsto louisov, ko ti jih ponujam, in nič ne skrbi zame.«

»Imaš li mari še kaj denarja? Koliko ti ostane zate?«

»Ostane mi še — — —«

Premolknil je, pretipal si žepe in preštel zlato v denarnici prvokrat v svojem življenju!

»Bogme, ostane mi še tristoštirideset frankov; to je dosti več, nego potrebujem. Preden pojdem, dobe tvoji posli deset zlatnikov, saj so mi dobro stregli.«

»A kaj bo s teboj, za Boga?«

Hektor se je razkošatil na stolu, brezbržno gladeč svojo lepo brado.

»Ustrelim se,« je dejal z malomarnim glasom.

»Oh!« je prestrašeno vzkliknila Jenny.

Hektor je misli, da mu dekle ne verjame. Zato je potegnil pištoli iz žepe ter ju pokazal, rekoč:

»Vidiš ti dve igrački? Nu, znaj: kadar pojdem od tebe, se odpravim kamorkoli, uprem si cevi takole v sence, — pokazal je, kako, — in pritisnem. Končano bo.«

Vsa bleda je strmela vanj; prsi so ji butale, zenice so se širile od groze.

In hkrati ga je občudovala. Kar bleščalo se je siroti od tolikšnega poguma in tako porogljive neskrbnosti. Kako junaško je preziral življenje! Pogoltniti svoje imetje in se nato ubiti brez vpitja, javkanja in kešanja, se ji je zdelo dokaz nezasišanega, brezprimerne herojstva. Pred njo je stal nov, neznan človek, ozarjen s sijem lepote, ki je dotlej ni slutila. Cutila je, kako jo prešinja neizmerna nežnost do tega moža; ljubila ga je kakor še nikoli nikogar, s strastjo in žarom, ki se mu je sama čudila.

»Ne,« je viknila, »ne, to se ne sme zgoditi!«

Naglo je skočila na noge ter planila k Hektorju.

Obesila se je ljubimcu okoli vratu in nagnila glavo nazaj, da bi ga bolje videla; tako je nadaljevala:

»Kaj ne, da se ne ustreliš? Obljubi mi, prisezi! Ne, saj ni mogoče, saj ne misliš zares. Glej, tako zelo te ljubim, tako zelo... jaz, ki te časih nisem mogla videti. Oh, takrat te nisem poznala; zdaj pa — —! Nikar! Srečna bova! Ti, ki si od rojstva živel v velikaštvu, ne moreš vedeti, kaj je desetisoč frankov; tem bolj vem jaz! Zanje lahko živiva še dolgo in ne slabo. Ne glede na to, da lahko prodava vse, kar imava tu nepotrebne: konje, kočijo, moje demante, moj zeleni kašmir in ostalo. Dado nama najmanj trideset, štirideset tisoč frankov.

To je bogatstvo, premislil. Izračunaj, koliko srečnih dni pomeni tolikšen denar! ...

Grof Trémorelski je odkimaval, toda smehljaje; prijetno je bilo poslušati take besede. Njegova ničemurnost se je razcvetela ob vroči strasti, ki je žarela iz Fancinih lepših oči.

Evo kako ga ljubi, kako trepeče zanj! Joj, kakšen velik mož se poslavlja od tega sveta!

»Saj ne ostaneva tu,« je nadaljevala Jenny. »Skrivaj se kje na drugem kraju Pariza, v majhnem, majcnem stanovanju. Ti menda ne veš, da dobiva v Bellevillu za tisoč frankov na leto presrčkano hišico, čisto zase, sredi samih vrtov. Kako srečna bova tam, kako se bova tiščala drug drugega! Nič poslov ne bova imela; videl boš, kako dobro umem gospodinjiti ...«

Hektor je še vedno molčal.

»Dokler bo kaj denarja,« je povzela Jenny, »toliko časa se bova smejala. Ko nama poide, umri, ako boš še vedno teh misli — se pravi, če bo treba, umreva oba ...«

Ta ponudba je zdrnila Hektorja iz slatne dremotice, v katero ga je zazibal dekletov pogled in objem.

Trémorel, ki je vse svoje žive dni izžival filistejske predsojke, se ni bal ničesar tako blazno kakor osmešenja.

»Končati se« v Bellevillu, s pouličnim dekletom ... A feji! Strahota!

Malone sirovo si je strgal Fancine lehti izza vratu in jo porinil od sebe.

»Konec sentimentalnosti,« je rekel s svojim navadnim glasom. »Vse kar praviš, dragica, je prav lepo, a tudi povsem nezmislno. Človek z mojim imenom ne propade, nego umre.«

To rekiš je izvlekel bankovce, ki mu jih je Jenny med svojim prigovarjanjem vteknila v žep, ter jih je vrgel na mizo.

»Evo ti! Zbogom!«

Hotel je iti; a Jenny mu je zaskočila pot, vsa rdeča, razkuštrana, plameneča v divji odločnosti.

»Nikamor ne pojdeš!« je vpila. »Hočem! Moj si, slišiš, zato ker te ljubim! Samo korak mi stori, pa zakličem na pomoč.«

Grof Trémorelski je skomignil z rameni.

»Nekako treba končati,« je dejal.

»Nikamor te ne pustim.«

»Nu pravi! Če je tako, se moram ustreliti pri tebi.«

Izvlekel je pištolo in si jo nastavil na sence, rekoč:

»Ako mi ne daš oditi ali če zakličeš na pomoč, sprožim!«

Da je miss Fancy zavpila, težko če se ne bi bil ustrelil.

Toda ubožica ni kriknila, ker ni utegnila: onesvestila se je ter padla vznak.

»Vendar že!« je vzdihnil Hektor in spravil orožje v žep.

Ne da bi bil toliko sočuten in bi pobral svojo prijateljico, ki je ležala na tleh, je odšel ter dvakrat zaklenil vrata.

Zunaj je sklical posle, izročil jim tistih deset zlatnikov, da naj jih razdele med seboj, in naglo ostavil hišo.

XIII

Dospevši na ulico, je hotel grof Trémorelski baš kreniti po bulvarjih, ko ga prešine misel na prijatelje in znance. Isto rja o rubežni je gotovo že krožila po mestu.

»Ne,« je zamrmral, »ne tod.«

Bal se je, da ne bi srečal po tej poti koga izmed svojih dragih; zdelo se mu je, da že sliši njih bedaste izjave sožalja in neodkritosrčne ponudbe uslug. V duhu je videl potrte obraze, jedva skrivajoče globoko slast škodoželjnega zadovoljstva.

Prijatelj človeka, ki se mu lehkomišlno smeje sreča, so bolj ali manj pač vsi podobni tistemu pritrknjenemu Angležu, ki je spremljal nekega krotilca divjih zverin iz gole prijazne želje, da bi mogel gledati, kadar ga raztrgajo in požro ...

In tako je krenil Hektor po stranskih ulicah na sekvansko nabrežje.

Korakal je tja v en dan, vsrkavaje sveži in čist pomladni zrak, srečen, da še živi, nastavlja se solnčnim žarkom, ki so ga božali s svojo mlačno toploto.

Vreme je bilo krasno. Ves Pariz je bil zunaj. Mesto je imelo prazničen obraz, po cestah je mrgolelo izprehajalcev, spešna množica je zaustavljala svoj dirindaj in vse ženske so se zdele zale in mikavne.

Na mostnih vogalih so stale cvetličarice za celimi grmadami dehtečih vijolic.

Grof si je kupil šopek za deset centimov in ga zataknil v gumbnico. Malomarno je vrgel prodajalki frank ter krenil dalje, ne da bi počakal drobiža.

Dospel je na veliko ploščad, ki leži na koncu Bourdonovega bulvarja; kričanje glumačevih razkazovalcev ter gneča ljudstva okoli njih ga je zdrnila iz njegove omotice. Spet se je zavedel svojega položaja.

»Gledati moram, da se spravim iz Pariza,« je pomislil.

Brž je nameril korake proti Orléanski postaji, ki dviga svoje pročelje baš nasproti, na drugem bregu Sekvane.

Vprašal je, kdaj vozi kak vlak v Etampes. Počemu naj bi se peljal tja, mu samemu ni bilo jasno; a vendar je bil zelo nejevoljen, ko so mu rekli, da je vlak pravkar odšel, prihodnji pa pojde čez dve uri. Ne, tako dolgo ni mogel čakati! Da bi mu bil krajši čas, je krenil v Malinski vrt.

Veliki drevedori so bili malone prazni. Sedel je na klop pred rudniskim muzejem. Deset let že ni hodil tod, vse od kar je zdihoval v gimnaziji. Kdo ve, morda je sedel v tistih srečnih šolskih letih katerikoli baš na tej klopi ...

Takrat ... in sedaj ... Kolikšna razlika!

(Dalje prh.)

MALI OGLASI

PRODAJA:

OTROČJA železna postelja za po ugodni ceni. Polzve se Sodna ulica 3/III, vrata št. 8. 259

DOBROIDOČA špecerijska trgovina in z deželnimi izdelki v sredini mesta Maribor. Naslov v podružnici »Jugoslavije«, Maribor. 253

KRASNO ležeča stavbena parcela na solnčni legi, čist zrak, suho zemljišče v najlepšem delu mesta, pripravna za hišo ali vilo, eventualno tudi za skladišče ali kako podjetje, oz. obrt. Naslov v upravi lista. 249

VILA OB KLOPINJSKEM JEZERU. 4 sobe, kuhinja, obširna veranda, poslopje za pralnico in pritikline pose-

bel, ca 5000 m² sveta, deloma sadni vrt deloma naraven park, lastna obširna kabina na jezeru, divna lega, za 350.000 SHS kron. Ponudbe pod »Vila na Klopincu« na upravo lista. 230

VIJOLINA, dobro ohranjena, se ceno proda. Več se polzve pri I. Ciber, Ljubljana, Ambrožev trg 3.

SLUŽBE:

DVA ZAGARJA, izurjena za beneški in polnojmarni isčeta dela najraje na Dolenjskem ali Hrvaškem. Naslov v upravi lista 257

IZURJENA, poštna, čista plačilna natakarka išče službe v večji gostilni izven Maribora. Naslov »pod trajajoč« na podružnico »Jugoslavije«, Maribor. 254

MLINAR, star 20 let išče službe na deželi. Službi bi za merico. Ponudbe na u-

pravo lista pod »Merica« 255

DEKLICA, 16letna bi se rada izučila v kakšni manufakturni ali špecerijski trgovini. Gre tudi na deželo. Ponudbe prositi pod »Učenka« na upravo lista.

IŠČE SE mizarški pomočnik za Beograd, popolnoma izurjen na mizarških strojih. Pojsnila daje I. Vrhovac, Poljanska c. 50. 251

SPREJMEM takoj 2 mizarška pomočnika. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Franc Polak, mizar, Radeče pri Zidanem mostu. 250

3 UCENKE za šivanje perila sprejme šivilja Habš, Kopalniška ulica 12. 241

IŠCEM pridnega in zanesljivega, stavbnega in galanterijskega kleparja. Fr. Smajdek, Jesenice, Gorenjsko. 237

RAZNO:

IŠČE SE družabnik za brezkonkurenčno podjetje s primernimi prostori za delavnico v sredini mesta. Pisarne ponudbe na upravo lista pod »sigurna bodočnost« 260

V NAJEM vzamem trgovino ali gostilno v prometnem kraju na deželi, eventualno tudi kupim. Cenjene ponudbe pod »Avgust 22«. 258

VOĐSTVO kake pekarnice želi prevzeti že večletni vođa te obrti. Naslov v upravi lista. 256

SKLADIŠČE v sredini mesta se išče za takoj. Ponudbe na upravištvu »Jugoslavije« pod »M. T. skladišče«. 247

MOŠKI KROJITELJ za obleke z večletno prakso želi vstopiti kot družabnik v kako večjo tovarno ali s kakim trgovcem v svrhu

ustanovitve konfekcije. Sprejme tudi mesto krojitelja v kakšni tovarni ali poslovanje v konfekciji. Gre tudi v Banat ali Srbijo. Ponudbe: poštno ležeče »Amerika 10«, Ljubljana. 245

TRGOVINA z mešanim blagom v prometnem kraju na deželi ali v mestu se išče v najem. Naslov pove uprava lista. 243

Veletrgovina vina sprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji

potnika.

Ozira se samo na prvovrstno moč, vpeljana v tej stroki. Ponudbe na upravo lista pod »potnik«.

O vratnike, zapesnitnice, sajce, batist-bluze, kakor druge pralne obleke, pere in svetlolikatovarna

J. Reich, Ljubljana. Sprejemališče: Šelenburgova ul. 5. Podružnice: Maribor, Zagreb, Kočevje, Novo mesto.

Zobni atelije

Hermann Peters

Prešernova ul. 5. zaprt do 10. septembra.

Urarske forniture, Alat Junghans budilke, vsokovrstne stenske ure, nakit iz ameriškega zlata razpošilja **JAKOB PIRČ**, Zagreb, Ilca 63.

BENCINMOTOR 5-10 HP se kupi. Ponudbe na: **SREBOTNJAK**, Kolodvorska ulica št. 31.

Razno perilo za dame, gogode in deco priporoča tvrdko **A. & E. Skaberne**, Ljubljana, Mestni trg št. 10

Kovači

za kovanje verig (Kettenschmiede) se sprejmejo za celo leto z dobro plačo pri »PAVLICA«, industrija verig, SAMOBOR pri Zagrebu. Delavci, ki se predstavijo osebno, lahko takoj nastopijo. Pisarne ponudbe je poslati na naslov »Pavlica«, Zagreb Gajeva ulica 47.

Ugodna prilika. Na prodaj: Pritlična hiša, salon, vrt, hlev, kleti in gostilna, koncesija primerno za zalogo kake pivovarne in enonadstropna hiša z vrtom v sredini mesta. An. zav. D. Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Za časa Vsesokolskega izleta in Ljubljanskega velesejma oglašujte v „JUGOSLAVIJI“!

Dobavljamo kompletne, najmoderneje ureditve za parni pogon (Kesselanlagen) in **Ekonomisiram** že obstoječe ureditve z najstrožjo garancijo za prištedenje premoaga

„GEFIA“

d. d. za Industrijske naprave.

Wien, Praga, Budapest, Milano, Düsseldorf.

Ponudbe in obisk inženira brezplačno in brezobvezno od strani glavnega zastopstva za Jugoslavijo

„ORBIS“

Tržišče uzoraka industrijalne robe ZAGREB, d. d. Paromlinska cesta 1. Telefon: 10 ali 12-30.

CERADE

POKRIVALA NA VAGONE

najboljše kakovosti, takoj v vsaki velikosti in najhitreje razpošilja podjetje za tekstilno industrijo in trgovino

MAKSO ŠALGO, OSIJEK I

■ ■ Lanena roba, vreče, motovoz. ■ ■

Na veliko.

Telefon: 595. Brzjavlj: Maksalgo, Osijek.

Razširjajte povsod „JUGOSLAVIJO“!

Svarilo.

Društvo krovskih mojstrov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja vse cenjene hišne posestnike, gospodarje, njih namestnike itd. da ne dajo pokrivati in popravljati svojih streh na poslopih raznim elementom in krpucarjem, kakor se je to v večji meri dogajalo dosedaj.

Taki ljudje strehe tako pokvarijo, da jih še strokovnjaki za njimi popraviti ne morejo. Tudi bode odslej dalo društvo take nekonzistentne kvaritelje streh za vsak slučaj policijsko zasledovati ter jim takoj na mestu ustaviti delo.

V Ljubljani, dne 25. 7. 1922.

J. Križnar, Gril, predsednik, tajnik.

Novo! Novo!

Načrt mesta LJUBLJANE in bližnje okolice v 6 barvnem tisku s seznamom cest, ulic, javnih poslopij itd. po najnovejših uradnih podatkih sestavljen od g. ing. C. M. KOCHA

je izšel. Cena Din. 8.-.

Dobi se po vseh knjigarnah. Tisk in založba lit. zavoda Cemažar in drug, Ljubljana Cesta na južno železnico.

Ustanovljeno l. 1896. Ustanovljeno l. 1896.

Mednarodni transport Antonije Biancheri & Co.

POSTOJNA,

Centrala: Ponteba. Podružnice: Postojna (Poštni predal 17); Villach (Poštni predal 15). Agente: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Odprema vsake vrste blaga. Specijelna odprema žil in zaklane živine v katerikoli kraj.

MODELE ČEVLJEV v celih serijah iz lepene, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavlja za tvornice obuvala in čevljarjev. Aparne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezijo.

ZGORNJE DELE izdelajem iz od naročnika mi dopolanega materiala prvovrstno, hitro in poceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za TOVARNE OBUVALA, nakup, reparatura in prodaja ČEV-LJARSKIH STROJEV.

Zahtevajte prošekte od RALPH F. RICHTER, Subotica VI.

POUČEVANJE v vseh strokah moderne, mehanične izdelave obuvala.

ZAHTEVAJTE PROŠPEKTE!

Cunard Line Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Jugoslavenska banka d. d.

Odprema potnikov iz Cherburga ali Hamburga z najhitrejšo ladjo na svetu v 5^{1/2} dneh. Za vsa tozadevna pojasnila se izvolite obrniti na našo poslovalnico

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Ljubljana, Kolodvorska ul. 26

Naslov za brzjave: CUNARD, LJUBLJANA.